

ДО ПИТАННЯ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ НАДАННЯ ПОСЛУГ ОСОБАМ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Слабкий Геннадій Олексійович,
д.мед.н., професор, завідувач кафедри наук про здоров'я,
Ужгородський національний університет

Миронюк Іван Святославович,
д.мед.н., професор, декан факультету здоров'я та фізичного виховання,
Ужгородський національний університет

Кабацій Наталія Олександрівна,
аспірант
Ужгородський національний університет

Вступ. В Україні проводиться активна робота по забезпеченню осіб з інвалідністю комплексною медико-соціальною допомогою [1,2]. Створення сучасної даної системи потребує забезпечення її кваліфікованими кадрами [3]. В даний час така система відсутня.

Мета. Визначити перелік складу мультидисциплінарної команди забезпечення системи надання послуг особам з інвалідністю та запропонувати сучасну систему їх підготовки на регіональному рівні.

Матеріали та методи. *Матеріали:* публікації та нормативно-правові акти за темою дослідження. *Методи:* бібліосемантичний, структурно-логічного аналізу.

Результати та обговорення.

Відсутність досвіду практичних фахівців та викладачів ВНЗ щодо роботи в складі мультидисциплінарних команд з надання комплексних послуг особам з інвалідністю є підставою для створення відповідних навчальних модулів, нових спеціальностей та умов набування практичних навичок. Таке навчання потребує використання європейського досвіду, що пов'язано з типовою для України проблемою у сфері освіти – недосконалою системою підготовки фахівців за старими методиками, з переважанням наукової складової та дефіцитом практичних знань. Так, для впровадження всіх послуг в Ужгородському національному університеті рекомендовано створити нові освітні умови для підготовки фахівців для подальшого запровадження на рівні громад якісних і ефективних освітніх, медичних, соціальних та реабілітаційних послуг для осіб з інвалідністю. Це комплексна сумісна підготовка членів міждисциплінарної команди, склад якої представлено на рис.1.

Рис.1. Склад мультидисциплінарної команди

З цією метою на базі УжНУ рекомендовано створити сучасний навчально-практичний ефективний структурний підрозділ, який провадить підготовку всіх членів мультидисциплінарної команди надання медико-соціальних послуг особам, які їх потребують; якісно готує фахівців відповідно до кваліфікаційних вимог міжнародних фахових організацій в кількості необхідній для ефективного функціонування систем надання послуг в регіоні.

Мета таких заходів: побудова (створення) сталої (життєздатної) та ефективної системи підготовки кадрів для забезпечення надання якісних соціально-терапевтичних послуг, направлених на соціалізацію та підвищення якості життя людини (особи) на засадах мультидисциплінарного підходу. Рис.2.

Запропоновані розробки передбачають конкретний перелік завдань:

1. Покращити підготовку фахівців, які навчаються у відповідності до компетентностей (знань та умінь), що необхідні на ринку надання соціально-терапевтичних послуг, направлених на соціалізацію та підвищення якості життя людини.

2. Впровадження підготовки нових фахівців з новими спеціальними функціями (знаннями та вміннями), які не забезпечуються існуючими в системі спеціалістами (новий член мультидисциплінарної команди – фахівець з супроводу осіб з комплексними фізичними та/або психічними порушеннями).

3. Післядипломна підготовка існуючих фахівців, які працюють за визначеними спеціальностями для підвищення їхньої конкурентності на ринку праці шляхом підвищення кваліфікації та здобуття нових компетентностей.

Магістри

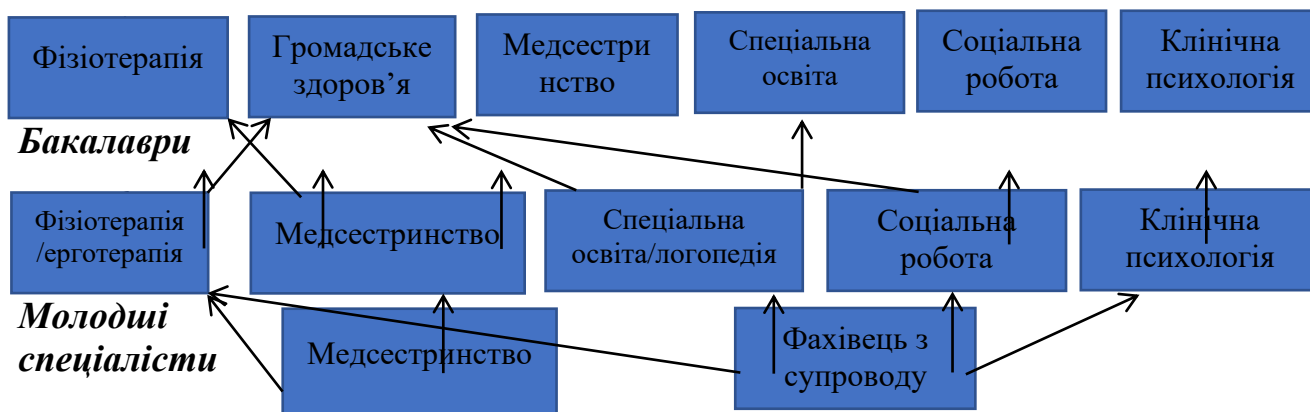

Рис. 2. Схема підготовки фахівців за спеціальностями

Пропонуємо комплекс організаційних заходів:

1. Зміни в існуючих освітніх програмах та навчальних планах підготовки фахівців (фізичний терапевт, ерготерапевт, олігофренопедагог, логопед, вчитель фізичної культури, соціальний працівник, тренер «інваспорт») з прив'язкою до досягнення компетентностей, достатніх до забезпечення надання мінімального пакету послуг.

2. Забезпечення розробки та впровадження викладання нових спеціальних предметів, які дадуть змогу забезпечити спроможність майбутніх фахівців, підготовка яких уже проводиться, надавати повний перелік мінімального пакету послуг. Впровадження силами залучених зовнішніх викладачів. Паралельно перепідготовка для ефективного викладання даних дисциплін штатних викладачів факультету.

3. Зміна концепції навчання з акцентом на практичну підготовку: впровадження системи практичної підготовки в межах аудиторних занять на базі навчально-практичного, наукового реабілітаційного центру УжНУ (підрозділ університетської клініки) та впровадження нової моделі циклової підготовки студентів старших курсів безпосередньо на базах практики, зокрема у Вільшанському будинку-інтернаті та «Парасольці».

4. Поетапне впровадження підготовки на рівні молодшого бакалавра нового фахівця-члена мультидисциплінарної команди: фахівець з супроводу осіб з комплексними фізичними та/або психічними порушеннями (Розробка повного пакету документів щодо провадження нової спеціальності (освітньої програми / спеціалізації) на рівні молодшого бакалавра (коледж) з робочою назвою: фахівець по догляду за особами з комплексними фізичними/ментальними порушеннями).

5. Впровадження на базі факультету системи безперервного професійного розвитку фахівців (в першу чергу – фізичних терапевтів, клінічних психологів, ерготерапевтів та олігофренопедагогів/логопедів) з набуття нових додаткових компетентностей на післядипломному рівні освіти за очно-дистанційною формою підготовки (як форма дуальної освіти).

Висновки. Визначено склад мультидисциплінарної команди з надання комплексних послуг особам з інвалідністю. Виходячи із цього запропоновано

систему підготовки кадрів для ефективної роботи в мультидисциплінарній команді.

Список літератури

1. Миронюк, І.С, Слабкий, Г.О, Кабацій, Н.О, Левко, Л.В. Динаміка кількості осіб з особливими потребами, які проживають в Закарпатській області, Україна// *Wiadomosci lekarskie* (Варшава, Польща : 1960), 2020, 73(6), С. 1261–1263

2. Слабкий Г.О. Сучасні організаційно-методичні підходи до забезпечення населення з особливими потребами медико-соціальними послугами / Г.О. Слабкий, І.С. Миронюк, Н.О. Кабацій, Л.В. Левко // *Сучасні медичні технології*. – 2020. - №2 (45). – С. 59 - 64.

3. Погоріляк Р.Ю. Характеристика кадрового потенціалу системи охорони здоров'я на сучасному етапі на регіональному рівні / Р.Ю. Погоріляк, Г.О. Слабкий // *Вісник проблем біології і медицини*. – 2019. – Випуск 1, том 1(148). – С. 313-317.